

Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Υπό τοῦ κ. Γ. Α.

Τὴν 19ην Δεκεμβρίου π.έ., συνήλθεν ἐν Ἀθήναις ἡ ἑτησία τακτικὴ γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρίας Ὀργανώσεως Ἐργασίας (ΕΠΟΡ) ἣσυχολήθη κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν ἀπὸ τινος ἐκδηλουμένην προσπάθειαν δραστηριοποιήσεως τῆς κινήσεως διὰ τὴν διάδοσιν τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως εἰς τοὺς κύκλους τῶν ὑπευθύνων παραγόντων τῆς Οἰκονομίας. Ἐχαιρέτησε μὲ ἱκανοποίησιν τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν καὶ ἀπεφάσισε τὴν πλήρη ὑποστήριξιν τῆς, ὅπου ἤθελεν αὕτη κριθῆ χρήσιμος.

Ἐν συνεχείᾳ, ἡ γενικὴ συνέλευσις συνεχάρη τὸν ἐκ τῶν παλαιότερων μελῶν τῆς βιομηχανον κ. Βολουδάκην, διὰ τὴν πρωτοποριακὴν πρωτοβουλίαν τῆς βιομηχανίας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὅπως, μετ' ἄλλων βυρσοδεψικῶν ἐπιχειρήσεων, συγχωνευθῶσιν εἰς ἀνώνυμον ἑταιρίαν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ τῆς εἰσόδου εἰς τὴν κοινὴν ἀγορὰν προκυπτουσῶν ἀναγκῶν. Ἐξέφρασε δὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ παράδειγμα τοῦτο θὰ μιμηθῶν καὶ ἄλλαι ἐπιχειρήσεις.

Εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν ἀνεκοινώθησαν ἐξ ἄλλου αἱ ἐνέργειαι τῆς διοικήσεως τῆς Ὀργανώσεως κατὰ τὴν παρελθούσαν διετίαν, ὡς εἶναι ἡ στενὴ ἐπαφὴ μετὰ ξένων ὀργανισμῶν καὶ ἡ ἀποστολὴ ὑποτρόφου τῆς ΕΠΟΡ εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν Ἰνστιτοῦτον Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων τοῦ Fontainebleau ἰδίᾳ δὲ ἡ ὑπογραφή συμφωνίας μετὰ τῆς Σχολῆς Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως τῶν Παρισίων, ὅπως ὁ πλήρης κύκλος τῶν μαθημάτων τῆς, ἀποτελούμενος ἐκ 2.000 σελίδων, μεταφρασθῆ εἰς τὴν ἑλληνικὴν, διὰ τὴν ἐγγραφήν σπουδαστῶν δι' ἀλληλογραφίας. Ἡ σχολὴ αὕτη λειτουργοῦσα ἀπὸ τοῦ 1934 ἔχει ἀπονεύμει μέχρι τοῦδε περὶ τὰ 20 000 διπλώματα, ἀνεγνωρισμένα ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ Κράτους, πολλὰ τῶν ὁποίων ἐχορηγήθησαν κατόπιν διδασκαλίας δι' ἀλληλογραφίας.

Γενομένων εἰτα ἀρχαιρειῶν, ἐξελέγη τὸ νέον διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ΕΠΟΡ, συγκροτηθὲν ὡς κάτωθι :

Πρόεδρος ὁ καθηγητὴς καὶ προπύτανις τοῦ Πολυτεχνείου κ. Ἀλέξ. Παπαῆς. Ἀντιπρόεδροι οἱ κύριοι Α. Γεωργαλάς, γεν. διευθυντὴς τῆς Ἑταιρίας Ὑδάτων, Γ. Ποπολᾶνος, γεν. διευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, καθηγητὴς Ι. Χρυσοχοῦ, καθηγητὴς τῆς Α.Β.Σ. καὶ σύμβουλος τῆς Τραπεζῆς Ἐμπορικῆς Πίστεως, καὶ Ε. Βολουδάκης, βιομηχανος, Γενικὸς γραμματεὺς, ὁ κ. Γ. Ἀνδρεᾶκος, μέλος τοῦ Δ.Σ. τῆς Α.Β.Σ. καὶ μηχανικός, συνεργάτης τοῦ ΟΒΑ. Εἰδικοὶ γραμματεῖς οἱ κύριοι Ε. Μαρκοπουλιώτης, Σ. Παγκράτης, Ε. Ἀγγελίδης καὶ Σπ. Ζευγαρίδης. Ταμίαις ὁ κ. Χρ. Πουλούδης. Μέλη οἱ κύριοι Σ. Ἀγαπητίδης, Α. Βαρβαρέσος, Σπ Βοβολίνης, Τ. Βουκίδης, Α. Δεναξᾶς, Α. Καλογεράς, Ν. Καμπανάκης, Χρ. Κανελλόπουλος, Γ. Κούμouλος, Χρ. Λάμπρος, Φρ. Λέτσας, Σ. Λιζάρδος, Μ. Μεϊμάρογλου, Κλ. Μπανταλούκας, Τ. Μπάφης, Γ. Μυλωνᾶς, Ι. Παλαιολόγου, Χρ. Πανάγος, Π. Σαραντόπουλος, Π. Σολομὸς καὶ Σταυρ. Σταυρόπουλος.

Τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας (ὁδὸς Ἀγίου Κωνσταντίνου 6, 6ος ὄροφος, δωμάτιον 6) ὡς καὶ ἡ βιβλιοθήκη αὐτῆς εἶναι ἀνοικτὰ εἰς τὰ μέλη καὶ τοὺς φίλους τῆς ΕΠΟΡ, καθ' ἑκάστην Πέμπτην 6·8 μ.μ.

Οι σκοποί της Έταιρίας

Ἡ ΕΠΟΡ ἱδρύθη κατὰ Νοέμβριον 1936. Συνεπλήρωσε δηλαδή 25 ἔτη συνεχοῦς δράσεως.

Σκοπὸς ταύτης εἶναι: 1) Ἡ μελέτη καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν μεθόδων ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, ὡς παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου, πρὸς μείωσιν τῶν δαπανῶν παραγωγῆς καὶ αὐξήσιν τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. 2) Ἡ περαιτέρω προσαρμογὴ τῶν μεθόδων τούτων εἰς πάσας τὰς μορφὰς τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως, ὅπου δύναται νὰ ἐπιφέρουν βελτίωσιν τῆς ἀποδόσεως ἢ τῶν ὄρων ἐργασίας. 3) Ἡ διάδοσις αὐτῶν μεταξὺ πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ἡ διευκόλυνσις τῆς ἀνταλλαγῆς πορισμάτων καὶ σκέψεων μεταξὺ προσώπων, ἰδρυμάτων, σωματείων κ.λ., ἐνδιαφερομένων διὰ τὰ προβλήματα ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως ἐν γένει τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς. 4) Ἡ συγκέντρωσις παντὸς στοιχείου σχετικοῦ πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν, ὑπὸ πάσας αὐτῆς τὰς μορφὰς. 5) Ἡ ἀντιπροσώπευσις τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆ Διεθνῆ Ἐπιτροπῇ Ἐπιστημονικῆς Ὄργανώσεως καὶ παρὰ παντὶ ἄλλῳ ὁμοίῳ ὀργανισμῷ ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἔθνικοῖς κατὰ τόπους ὀργανισμοῖς ὁμοίας φύσεως. Μεταξὺ ἄλλων, ἡ συμμετοχὴ εἰς σχετικὰ συνέδρια καὶ διασκέψεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Ἀποκλείεται, ὡς εἰκός, πᾶσα ἐνέργεια πολιτικοῦ, ἐμπορικοῦ ἢ χρηματιστικοῦ χαρακτήρος.

Οἱ ἄνω ἐκτεθέντες σκοποὶ δύναται, εἰδικώτερον ἐφαρμοζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις, νὰ περιλάβωσι θέματα ἀφορῶντα εἰς:

1) Τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων, διὰ μείωσεως τῆς γενικῆς καὶ ἐιδικῆς δαπάνης παραγωγῆς, ἥτις ἐπιτυγχάνεται: α) διὰ τῆς βραχυτέρας διεξαγωγῆς τῆς παραγωγῆς, ἐπομένως καὶ αὐξήσεως αὐτῆς, μετὰ τοῦ ἴδιου προσωπικῶν καὶ τὰ ἴδια ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα, β) τῆς σταθεροποιήσεως καὶ βελτιώσεως τῆς ποιότητος ἐκάστου προϊόντος, γ) τῆς ἐξασφαλίσεως καὶ ὀργανώσεως ἀποτελεσεως τῆς ἐλαττώσεως τοῦ διατιθεμένου κεφαλαίου διὰ πρώτας καὶ ὑποκαταστάσεως ὕλης, ὡς καὶ δι' ἀνταλλακτικὰ, ε) τῆς ἐν γένει καλλιτέρας διαχειρίσεως καὶ οἰκονομικῆς ἀποδόσεως τῶν κεφαλαίων.

2) Τὴν μὀρφωσιν τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, διὰ τῶν νέων μεθόδων καὶ διὰ στενωτέρας ἐπαφῆς καὶ ἀνταλλαγῆς πείρας μεταξὺ προϊσταμένων καὶ ἐργατῶν.

3) Τὴν βελτίωσιν τῶν μεθόδων διοικήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προσαρμόζωνται αὗται εὐχερέστερον εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν.

Αἱ περὶ τῶν πρόκειται μέθοδοι ἀφοροῦν καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς λειτουργίας παντὸς εἶδους ὀργανισμῶν καὶ συγκροτημάτων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Τὰ μέσα ἐνεργείας καὶ ἡ σύνθεσις

Μέσα ἐνεργείας τῆς Ἐταιρίας εἶναι: διαλέξεις, συγκεντρώσεις πρὸς ἀνταλλαγὴν γνωμῶν ἢ πληροφοριῶν, ἐπισκέψεις ἐγκαταστάσεων παντὸς εἶδους, ὡς ἐργοστασίων, γραφείων καὶ ὑπηρεσιῶν, δημοσιεύσεις δελτίων ἢ βιβλίων, σχηματισμὸς ἐπιτροπῶν μελετῶν, συγκεντρώσεις καὶ διάθεσις εἰς τὰ μέλη βιβλιογραφίας καὶ πληροφορικῶν στοιχείων, ὀργάνωσις ἐκθέσεων σχετικῶν πρὸς τὰ μέλη τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, συμμετοχὴ εἰς συνέδρια καὶ ἐκθέσεις καὶ ἐν γένει πᾶν μέσον συμβάλλον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προαναφερθέντων σκοπῶν τῆς Ἐταιρίας.

Ἡ Ἐταιρία ἱδρυθεῖσα ἵνα συγκεντρώσῃ πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως περιλαμβάνει βιομηχάνους, ἐμπόρους, μηχανικούς καὶ ἀρχιτέκτονας, ἐκπαιδευτικούς λειτουργοὺς, φυσιολόγους καὶ ψυχολόγους, ἰατροὺς ἐιδικούς εἰς τὰ ζητήματα ὑγιεινῆς ἐργασίας καὶ ἐφηρμοσμένης ψυχολογίας, γεωργικούς ἐπιστήμονας, τοὺς ἀσχολουμένους μετὰ οἰκοκυρικῆν, οἰκονομολόγους,

δημοσίους υπαλλήλους, αντιπροσώπους εργατικῶν σωματείων καὶ ἐν γένει πρόσωπα ἀνήκοντα εἰς ποικιλότατα μὲν ἐπαγγέλματα, ἀλλ' ἠνωμένα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς πίστεως εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου εἰς τὸν κύκλον τῆς δράσεως αὐτῶν.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἐπιδικωμένων σκοπῶν, θίβεται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν συμμετοχὴν καὶ νομικῶν προσώπων, ὀργανισμῶν δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὅπως συλλόγων, ἐπιμελητηρίων, σωματείων, ἑταιριῶν καὶ ἐπιχειρήσεων παντὸς εἴδους.

Ἡ ΕΠΟΡ, τῆς ὁποίας προορισμός, ὡς ἐλέχθη, δὲν εἶναι νὰ ὀργανώσῃ ἐπιχειρήσεις ἀλλὰ νὰ διαδίδῃ τὰς ἀρχὰς καὶ μεθόδους τῆς ὀργανώσεως, δὲν κατώρθωσεν — ἰδίᾳ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη — νὰ παράσῃ τὰς ὑπηρεσίας τῆς, εἰς ὃν βαθμὸν θὰ ἤδύνατο, λόγω ἀναλήψεως τῆς πρωτοβουλίας ὑπὸ τοῦ Κράτους. Πιρὰ τὰ γλίσχρο ὅμως ὀκο νομικὰ τῆς μέσσα, κατώρθωσεν αὕτη συμπληροῦσα σήμερον 25 ἐτῶν λειτουργίαν, νὰ ἐκπροσωπήσῃ ἐπαξίως τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰς διασκέψεις καὶ τὰ συνέδρια τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως (C.I.O.S.), τῆς ὁποίας εἶναι ἀπὸ τὰ παλαιότερα μέλη Χάρις εἰς τοὺς δεσμοὺς αὐτοῦς, τοὺς ὁποίους διετήρησεν ἡ ΕΠΟΡ μὲ τὰς χώρας — μέλη τῆς C.I.O.S., εἶναι σήμερον εἰς θέσιν νὰ παράσῃ τὴν συνδρομὴν τῆς εἰς πάντα ἰδιώτην, ἐπιθυμοῦντα ὀλανδήποτε πληροφορίαν ἢ ἐπαφὴν μὲ ξένους ἀναλόγους ὀργανισμοὺς.

Αἱ θεωρίαι τοῦ Ταίηλορ

Ἡ κίνησις περὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας ἔχει ἀφετηρίαν τὰς περιφήμους μελέτας τοῦ μεγάλου ἀμερικανοῦ μηχανικοῦ Φρειδερίκου, Οὐίνσλο Ταίηλορ. Αἱ μελέται αὗται, γινόμεναι περὶ τὸ τέλος τοῦ 10^{ου} αἰῶνος καὶ δημοσιευθεῖσαι ἰδίως τῷ 1903 καὶ 1911, ἐστηρίζοντο εἰς τὴν βαθεῖαν ἀντίληψιν τοῦ συγγραφέως ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐργαζομένων, τὴν καλλιτέραν αὐτῶν ἀμοιβὴν καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν παραγωγῆς.

Ὁ Ταίηλορ καὶ οἱ συνεργάται του, καθὼς καὶ πλείστοι ἄλλοι ψυχολόγοι, βιομήχανοι, ὀικονομολόγοι, μηχανικοὶ κ.λ.π., συνέτειναν εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς σχετικῆς διδασκαλίας καὶ τὴν διδῶσιν αὐτῆς εἰς τὰς διαφόρους χώρας. Συγχρόνως, ἀνεπτύχθη καὶ ἡ κίνησις περὶ τὴν προτυποποίησιν καὶ τυποποίησιν τῶν προϊόντων (standardisation—normalisation).

Εὐθύς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ταίηλορ, ἰδρύθη ἡ Taylor Society, τῷ 1915, πρὸς διάδοσιν τῶν ἔργων περὶ ταιυλορισμοῦ. Τὸ 1919 καὶ 1920 ἐν Γαλλίᾳ, τὸ 1921 ἐν Γερμανίᾳ ἰδρύθησαν σωματεῖα ἐπιστημονικῆς καὶ διοικητικῆς ὀργανώσεως. Ἐπακολουθεῖ τὸ πρῶτον Διεθνὲς Συνέδριον Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας ἐν Πράγα τὸ 1924, καὶ ἡ Ἴδρυσις τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως Ἐργασίας (C.I.O.S.) καὶ πολλῶν κατὰ χώρας σωματείων, ἀντιστοίχων πρὸς τὸ ἡμέτερον, ὡς ἐν Ρουμανίᾳ, Νοτιοσλαβίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ.

Ἐκτὸς αὐτῶν, δέον νὰ ὑπομνησθῇ ἡ κατὰ χώρας ὑπαρξίς ὀργανισμῶν προτυποποιήσεως, ὧν πρῶτος εἶναι ἡ British Standard Association ἰδρυθεῖσα τῷ 1901, καὶ τῆς Διεθνούς Ἐνώσεως International Standard Association (I.S.A.), ἔδρουσσης ἐν Ζυρίχῃ.

«Ζητοῦμεν τὴν συνεργασίαν ὄλων τῶν ἀνθρώπων»

Ἡ C.I.O.S. ἰδρύθη τὸ 1926 εἰς Παρισίους μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ὀργανώσῃ διεθνή Συνέδρια διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, ἔδρευε δὲ εἰς Γενεύην. Σὺν τῷ χρόνῳ, ἀπέκτησε 29 μέλη - κράτη τοῦ δυτικοῦ κόσμου. Διεθνῆ συνέδρια τῆς C.I.O.S. ὀργανώνονται κάθε τρία ἔτη.

Τὸ τελευταῖον τοιοῦτον τοῦ 1960, συνήλθεν εἰς τὴν Αὐστραλίαν. Εἰς τοῦτο, ἐξελέγη πρόεδρος διὰ μίαν τριετίαν ὁ κ. Albrecht Lederer, χημικὸς - μηχανικὸς καὶ πρόεδρος

δρος πλείστων επίσημων οργανισμών κοινωνικής και οικονομικής φύσεως εις Ἴνωμένες Πολιτείας καὶ Βραζιλίαν.

Ὁ κ. Ledeger ἐπεσκέφθη κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τὴν Ἑλλάδα καὶ πρόβη εις δηλώσεις πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ τύπου, ἐκθέσας τὴν δρᾶσιν τῆς C.I.O.S. καὶ καταλήξας οὕτω : «Ζητοῦμεν τὴν συνεργασίαν ὄλων τῶν ἀνθρώπων εις ὅλας τὰς χώρας. Διότι πιστεύομεν ὅτι ἡ εὐθύνη διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν πνευματικῶν καὶ ὕλικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀτόμου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ἡγέτας ὄλων τῶν κρατῶν, ἀφοῦ αὐτοί, μετὰ τὰς ἀποφάσεις των, δίδουν τὴν ὥθησιν διὰ μίαν ἰσορροπημένην ἀνάπτυξιν ἐκάστης χώρας. Καὶ μόνον μετὰ τὴν ἐπιταχυνομένην ἀνταλλαγὴν γνώσεων καὶ ἐμπειρίας νὰ δυνηθοῦν οἱ ἰθύνοντες νὰ μάθουν, ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, πῶς νὰ διευθύνουν καλλίτερα».

Ὁ κ. Ledeger ἔχει καταρτίσει παγκόσμιον πρόγραμμα διαδόσεως τῆς ἐπιστημονικῆς ὁργανώσεως τῆς ἐργασίας. Εἰς τοῦτο περιλαμβάνεται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἡ δωρεὰν συμμετοχὴ 600 προσωπικοτήτων, προερχομένων ἐκ χωρῶν οἰκονομικῶς καθυστερημένων, εἰς τὸ προσεχὲς διεθνὲς συνέδριον τῆς C.I.O.S., ὅπερ θὰ συνέλθῃ εις Νέαν Ἰόρκην κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1963.